

פניני אביר יעקב

פנינים לפרשת השבוע מתורת המקובל האלקי
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

גליון נ"ט - פרשת תרומה תשפ"ה

עמו, התפילה שלו לא מתקבלת לפני הקב"ה.

ויותר מזה, התפילה נקראת 'דברים העומדים ברומו של עולם', כמו שאמרו בגמרא ברכות (ו:), כלומר, אין במצוה הזו עשייה גשמית בעולם הזה, אלא דיבור בלבד, אלא שאותם מילים ודיבורים עולים למעלה, לשמי מרומים, ופועלים לרומם את השכינה הקדושה, וגם משפיעים על האדם שפע רב ומילוי משאלותיו.

האביר יעקב רומז זאת בפסוק הראשון של הפרשה:

'דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה' - זו התפילה, הנקראת **'דברים העומדים ברומו של עולם'**, והיא גם **מרוממת** את השכינה, מלשון **'תרומה'** כאמור.

'מאת כל איש אשר ידבנו ליבו' - עיקר התפילה היא נדבת הלב, כוונת הלב.

'תקחו את תרומתי' - רק תפילה כזו, שתבוא מנדבת הלב, ובכוונת הלב, היא זו שתתקבל לפני ה'.

יום רביעי

כל יהודי יכול לארח את השכינה

בני ישראל במדבר זכו למעלה גדולה וזכות עצומה: השכינה שרתה במחנה שלהם, הם עשו משכן, והקב"ה השרה את שכינתו בתוכם, כמו שנאמר 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם'.

אולם, אומר רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'מעגלי צדק' (אות רי"ש), לא רק יהודי מבני דור המדבר זוכה בזה, אלא כל אחד ואחד מאתנו, בכל הדורות, גם בדור שלנו, יכול לזכות לזה, בתנאי שיקדש את עצמו ויטהר את גופו, ואז יזכה גם הוא להיות מרכבה לשכינה.

זה ההסבר של המצוה להקמת המקדש על ידי ישראל, ללמד לכל הדורות שעל ידי הכנה ועבודה ניתן להשיג את

ולעשות אותה בהידור רב:

אם הוא ניגש למצוה זו מתוך אמונה ובטחון, שכל הממון שיש ברשותו הוא מאת הקב"ה, והוא בסך הכל שליח של ההשגחה העליונה לתת לעני את מה שצריך להגיע אליו, ממילא הוא ירגיש שהוא לא נותן כלום מעצמו.

אז - הצדקה שלו תהיה מכל הלב, והנתינה שלו תהיה ברוחב לב ובשמחה גדולה. כי הוא לא חושש להפסיד ממון בגלל המצוה הזו, והוא לא יבוא לידי קמצנות, חלילה.

את הענין הזה דורש רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מהפסוק בפרשה שלנו:

'ויקחו לי תרומה' - 'תרומה' היא גם צדקה, וכמו שפירש רש"י: "תרומה מלשון הפרשה, יפרישו לי מממונם נדבה".

והפסוק מסביר: מהי הצדקה המעולה ביותר?

'מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי' - כאשר אדם זה, שבא לתת ממון לצדקה, יודע שזו 'תרומתי', כלומר, שהכל שייך לקדוש ברוך הוא, והוא לא נותן כלום משל עצמו, אלא רק משל הקב"ה, כי הכל שלו.

זו הצדקה המהודרת ביותר!

יום שלישי

תפילה בלי כוונה, לא מתקבלת

התפילה נקראת בלשון חז"ל (תענית ב., ועוד) "עבודה שבלב".

ועומק הענין הוא, שעיקר העיקרים של התפילה היא כוונת הלב, לא מלמול השפתיים, ולא תנועות הגוף.

רבינו 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מרחיב בענין הזה, ומסביר שאם אדם לא מכוון בתפילה שלו, אלא רק מוציא את המילים בשפתיו, ולבו בל

יום ראשון

'תרומה' בזמן הזה, הכיצד?

כשלומדים את פרשת תרומה, נוטים לחשוב שהתרומה היתה רק במשכן או בבית המקדש, והיא מצוה שאינה נוהגת בזמן הזה.

אבל זה לא נכון, אומר רבינו 'אביר יעקב' בספר 'גנזי המלך' (ליקוטי שושנים), כל יהודי יכול לקיים בכל יום, גם בזמננו, את מצות התרומה. איך?

התשובה היא, ש'תרומה' היא מצוה שיהודי נותן מממונו או מכוחו או מרצונו עבור הקב"ה ומצוותיו. וכל אחד שמוותר מכספו או מרצונותיו כדי למלא אחר ציווי הקב"ה, הרי בזה הוא הקריב מעצמו, ונתן **'תרומה'** לבית ה'.

וכשם שה'תרומה' ניתנה בנדבת הלב ובשמחה, כך צריך לנהוג כל אדם ש'תורם' ממון או זמן עבור מצוה כל שהיא, שזו היא ה'תרומה' שלו, שתהיה בשמחה ובנדבת הלב.

רבינו מוסיף על זה, שגם בשעת התפילה, יש את ענין ה'תרומה', מלשון **'התרוממות'**, כמו שאמרו חז"ל על התפילה (ברכות ו:) שהתפילה מדברים העומדים **ברומו** של עולם.

ועל זה רומז הפסוק בפרשה:

'מאת כל איש אשר ידבנו לבו' - כאשר אדם מתפלל בנדבת הלב, בכוונת הלב, ולא רק מן השפה ולחוץ.

אז, **'תקחו את תרומתי'** - חזקה על תפילה כזו שתתקבל לפני לרצון.

יום שני

מהי הצדקה המהודרת ביותר?

אדם נותן כסף לעני, הוא מקיים בזה מצות צדקה.

אולם באפשרותו להשביח את המצוה,

קדו טללי ברכה

השראת השכינה.

רבינו מוסיף ומסביר, שבעצם כל יהודי נברא בצלם אלוקים, ויש בו קדושה עליונה שמן הראוי שהוא יהיה אכסניה לשכינה הקדושה, אלא שההימצאות וההתעסקות עם העולם הזה מעכירה את הקדושה הזכה.

ואם יעשה האדם **'ועשו לי מקדש'** - שיזכך את עצמו, ויטהר את גופו, או אז **'ושכנתי בתוכם'** - אבוא ואשרה את שכינתי בכל אחד ואחד מישראל.

יום חמישי

התחושות של יהודי בבית כנסת

הגמרא בברכות (ו.) אומרת שהקב"ה מצוי בבית הכנסת, וממתין לתפילות של כל יהודי.

כשחושבים על כך, הלב צריך להתמלא פחד ואימה, כשאנחנו יודעים שבבית הכנסת נמצא בורא עולם שמצפה לתפילות שלנו. הדבר מבהיל ביותר!

רבינו האביר יעקב מעמיק בעניין הזה ב'מחשוף הלבן', ואומר, שכל יהודי שנכנס לבית הכנסת צריך להרגיש שתי הרגשות, שונות זו מזו.

מצד אחד עליו לחוש יראה גדולה, פחד מפני גדולתו ורוממותו של הקב"ה המצוי בבית הכנסת.

ומאידך, עליו לחוש שמחה עצומה על כך שזכה להיות בהיכל ה', ועל הזכות העצומה שיש לנו כיהודים, לעמוד ולהתפלל לפני הקב"ה.

זה ההסבר לשני הפסוקים בספר תהלים, הסותרים, לכאורה, זה את זה: **'עבדו את ה' ביראה'** (ב יא), **'עבדו את ה' בשמחה'** (ק ב).

ובאמת אין סתירה בדבר כלל וכלל, כי זו בדיוק התחושה של כל יהודי בכניסתו להיכל בית הכנסת, מצד אחד שמחה עצומה, ומצד שני פחד ומורא.

האביר יעקב מוסיף ומרמז זאת בלשון הפסוק: **'מקדש'**, שהניקוד שלה הוא חיריק שו"א וקמ"ץ. וכך גם במילה **'תפלה'**, גם בה יש חיריק שו"א וקמ"ץ.

ובאופן פלאי, גם המילים **'תפלה'** ו**'שמחה'** יש בהם את אותנו הניקוד, חיריק שו"א וקמ"ץ.

וזה מלמד אותנו שיהודי שנכנס ל'מקדש', ל'תפילה', עליו להרגיש את שתי ההרגשות הללו: **שמחה ויראה**.

יום שישי

כיצד נכין עצמנו לעולם הבא?

רבינו דוד אביחצירא, 'עטרת ראשינו', נכדו של רבינו 'אביר יעקב' כותב בספרו 'פתח האוהל' מאמר ארוך על חובת האדם בעולמו, ועל הצורך להכין את עצמו לעולם הבא, חיי הנצח.

הוא דורש זאת על הפסוקים בפרשה, שמסכמים את כלי חצר המשכן:

'כל עמודי החצר סביב ואניהם' - 'חצר' רומזת לגוף האדם, כי החצר היא הרשות הקטנה שבעיר, וכך גם האדם נמשל בקהלת (ט

יד) ל'עיר קטנה ואנשים בה מעט'.

'עמודי החצר סביב' - הם הדברים שהעולם עומד עליהם, תורה, עבודה וגמילות חסדים.

שאדם צריך לטרוח ולהשקיע הרבה בעמודי העולם הללו, כדי לזכות לחיי העולם הבא.

'מחושקים כסף' - זה עמוד החסד, על דרך האמור בפסוק (קהלת ה ט) 'אוהב כסף לא ישבע כסף', ודרשוהו חז"ל (מכות י.) על אוהב מצוות, לעשות גמילות חסדים

בכסף.

'ויהם כסף' - מיעוט ויום שנים, זה רומז לשתי התורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

'ואניהם נחושת' - זה העמידה בנסיון והשמירה בפיתויי היצר הרע, שמולם צריך האדם להתייבב **כנחושת**, ולהתעקש במצח נחושה שלא לעבור אפילו על איסור אחד מאיסורי התורה.

'אורך החצר מאה באמה' - כדי שיגדל ויתארך חלקו של האדם בעולם הבא, עליו להשתדל באמירת **מאה ברכות**.

'ורוחב חמישים בחמישים' - אלו חמישים שערי בינה, שאדם צריך לשאוף ולהשיג אותם כל ימי חייו.

'וקומה חמש אמות' - אלו חמשה חומשי תורה.

'שש משזר' - רומז לששה סדרי משנה.

ואם יעשה אדם את כל אלו, זו היא ההכנה הראויה ביותר לקראת העולם הבא.

במסילה
העולה ביתה

מסילת ישרים המבואר
לרבינו משה חיים לוצאטו זיע"א

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 להשיג בחנויות הספרים

